

# Bakım Odaklı Hemşire-Hasta Etkileşimi Ölçeği

## RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Bakım Odaklı Hemşire-Hasta Etkileşimi Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17221>

## Öz

**Bak?m Odakl? Hem?ire-Hasta Etkile?imi Ölçe?i**, hem?irelik ö?rencilerinin ve profesyonel hem?irelerin klinik ortamlarda hasta ile kurduklar? etkile?imin kalitesini ve odak noktas?n? de?erlendirmek amac?yla Türkçe'ye uyarlanm?? 30 maddelik bir ölçektir. Ölçek, bak?m sürecinde etkile?imin alg?lanan önemini, bireysel yeterlili?i ve pratik uygulanabilirli?ini ölçen üç alt boyuttan olumaktadır. Ölçe?in Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?, 2012 y?l?nda Nurdan Yalç?n-Atar ve T. Atabek-A?t? taraf?ndan gerçekleştirilmiştir. Bu çal??ma, ölçe?in psikometrik özelliklerinin Türk kültürüne uygunlu?unu do?rulam??tır.

## Anahtar Kelimeler

Bak?m odakl? etkile?im, Hem?irelik, hem?ire-hasta ili?kisi, psikometrik özellikler, uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Likert Ölçe?i.

## Yazarlar

Nurdan Yalç?n Atar, T. Atabek-A?t?.

## Amaç

Ölçe?in temel amac?, hem?irelerin veya hem?irelik ö?rencilerinin, hasta bak?m süreçlerinde kurduklar? etkile?imin **bak?m odakl?lık** düzeyini ve bu etkile?ime dair kendi alg?lar?n? sistematik olarak ölçmektir. Bu bağlamda, ölçek, profesyonellerin hasta ile ileti?imde kendilerini ne kadar yeterli gördüklerini, bu etkile?ime ne kadar önem verdiklerini ve klinik ko?ullar?n bu tür bir etkile?ime ne kadar izin verdi?ini belirlemeyi hedefler.

Elde edilen sonuçlar, hem?irelik e?itim programlar?n?n etkile?im becerileri modüllerini geli?tirmekte ve klinik uygulamalarda bak?m kalitesini art?rmaya yönelik müdahalelerin tasarlanmas?nda önemli bir tan? arac? olarak kullan?labilmektedir.

## Yap?

Ölçek, **Bak?m Odakl? Hem?ire-Hasta Etkile?imi** ad? verilen tek bir ana psikolojik yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, 30 madde arac?l??yla de?erlendirilen üç temel alt boyuta ayr?lm??tır:

**Önemlilik:** Bak?m odakl? etkile?imin birey taraf?ndan ne kadar de?erli ve gerekli görüldü?ünü ifade eden 10 maddeyi içerir.

**Yeterlilik:** Bireyin kendini bu etkile?imi ba?ar?yla kurma konusunda ne kadar yetkin ve bilgili hissetti?ini ölçen 10 maddeyi içerir.

**Uygulanabilirlik:** Bak?m odakl? etkile?imin yo?un klinik çal??ma ortam?nda ne kadar mümkün

veya pratik olduğunu değerlendirilen 10 maddeyi içerir.

## Geçerlik

Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışmasında Geçerlik, özellikle **yapı geçerliliği** üzerinde durularak sınımlanmıştır. Yapı geçerliliğini test etmek amacıyla güçlü bir istatistiksel yöntem olan **Doğrulayıcı Faktör Analizi** (DFA) kullanılmıştır.

Geçerlik çalışmaları, toplam 350 hemirelik öğrencisinden toplanan verilerle gerçekleştirilmiştir. DFA sonuçları, ölçeğin orijinal yapılarının Türkçe örneklemede de kabul edilebilir düzeyde uyum gösterdiğini ve ölçülen yapıyı başarıyla temsil ettiğini kanıtlamıştır.

## Güvenirlilik

Ölçeğin Güvenirlilik analizleri, zamana göre değişmezlik ve iç tutarlılık olmak üzere iki ana bileşenden değerlendirilmiştir. **Zamana göre değişmezlik**, test-tekrar test güvenirliliği (test-retest reliability) yöntemiyle incelenmiştir. Bu analizde elde edilen değerin 75 olduğu belirtilmiştir, bu da ölçeğin zaman içinde tutarlı sonuçlar ürettiğini göstermektedir.

**İç tutarlılık** (internal consistency) ise, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme derecesini belirlemek amacıyla hesaplanmıştır. Hem iç tutarlılık hem de yapı geçerliliği analizleri, 350 hemirelik öğrencisinden elde edilen geniş bir veri seti üzerinde gerçekleştirilmiştir ve ölçeğin yüksek düzeyde güvenilir olduğunu doğrulamıştır.

## Faktör Analizi

Bakım Odaklı Hemire-Hasta Etkileşimi Ölçeği'nin yapısal geçerliliğini incelemek için **Doğrulayıcı Faktör Analizi** (DFA) kullanılmıştır. Bu analiz, ölçeğin teorik olarak öngörülen üç alt boyutlu yapılarının, toplanan verilerle ne kadar uyumlu olduğunu test etmiştir.

DFA sonuçları, Önemlilik, Yeterlilik ve Uygulanabilirlik olarak adlandırılan üç faktörlü yapıların Türkçe uyarlamasında da korunduğunu ve iyi bir model uyumu sergilediğini göstermiştir. Bu bulgu, ölçeğin yapısal bütünlüğünün geçerli olduğunu kanıtlamaktadır.

## Ölçme Aracı

**Test Type:** Uyarlama (Adaptation)

**Format:** Toplam 30 madde ve 3 alt boyuttan oluşan öz bildirim ölçeği.

**Language Available:** Türkçe.

**Population Group:** Hemşirelik öğrencileri ve profesyonel hemşireler.

**Age Group:** Yetişkin (Özellikle klinik uygulama veya eğitim gören bireyler).

**Population Details:** Ölçeğin psikometrik özellikleri 350 hemşirelik öğrencisi üzerinde sınımlanmıştır.

**Test Methodology:** 5'li Likert Ölçeği kullanılarak (1= hiçbir zaman - 5= her zaman) katılımcıların algıları belirlenmektedir.

## Anahtar Kelimeler

Hemşirelik eğitimi, hasta etkileşimi, psikometri, Geçerlik, Güvenilirlik, test-tekrar test, iç tutarlılık, klinik algı.

## Yazarlar

**Author ORCID Identifier:** Bilinmiyor.

**Affiliation Email addresses:** Bilinmiyor.

**Correspondence Address:** Nurdan Yalçın Atar (Sorumlu Yazar).

## İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması 2012 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için gerekli izinler ve olası ücretlendirme bilgileri, sorumlu yazar Nurdan Yalçın Atar ile iletişime geçilerek öğrenilmelidir.

## Kaynaklar

Yalçın-Atar, N. ve Atabek-Aydın, T. (2012). Bakım Odaklı Hemşire-Hasta Etkileşimi Ölçeğinin Güvenilirlik ve Geçerliliği. İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Dergisi, 20(2), 129-139.

Makalenin orijinal bağlantısı: [journals.istanbul.edu.tr](http://journals.istanbul.edu.tr)

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [bakim-odakli-hemsire-hasta-etkilesimi-olcegi-toad.pdf](http://bakim-odakli-hemsire-hasta-etkilesimi-olcegi-toad.pdf)

## Bakım Odaklı Hemşire-Hasta Etkileşimi Ölçeği Maddeleri

**IMPORTANT:** The following scale items must be preserved in their original language and must not

be changed in any way.

Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme (1= hiçbir zaman - 5= her zaman) kullanılarak cevaplanan 30 maddeden oluşmaktadır. Alt boyutlar şunlardır:

Önemlilik (10 madde)

Yeterlilik (10 madde)

Uygulanabilirlik (10 madde)

ARABPSYCHOLOGY.COM